

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-368

10.5.2019

Protector Forsikring ASA

Livsforsikring/uføredkninger/pensjon

Varslet på forsvarlig måte om fortsettelsesforsikring – kreftsyk - fal. §§ 19-7 og 19-9.

Avdøde sluttet i jobben grunnet kreft med spredning. Ifølge arbeidsgivers sjekkliste var tilbud om fortsettelsesforsikring sendt henne per post 21.10.16. Hun tegnet ikke fortsettelsesforsikring før hun døde 26.7.17. Tvist om selskapet ved skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte hadde varslet henne om adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring. Nemnda konkluderte med at selskapet hadde sannsynliggjort at tilbudsbrevet ble sendt til avdøde. Nemnda kunne ikke se at det var noe rettslig grunnlag for å pålegge selskapet en aktivitetsplikt utover å sende varsel i dette tilfellet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Avdøde (f. 1954, d. 26.7.17), klagers mor, var ansatt i B. fra 13.4.82-15.10.16, og var da medlem i en gruppelivsforsikring.

Hun "ble langvarig sykemeldt den 15.10.15 på grunn av kreft med spredning". Kreften spredde seg til "skjelett, ryggmarg, lunger, milt og lever", jf. brev 2.2.18. Hun oppnevnte sønnen, klager, som begunstiget 21.12.15.

I e-post 19.9.16 orienterte hun arbeidsgiver om at hun "kommer nok aldri tilbake i jobb".

Arbeidsgiver, ved A., forsøkte å kontakte avdøde per telefon, men fikk ikke svar, og sendte derfor en e-post 10.10.16 med forespørsel om at hun skulle signere en standard sjekkliste "Sjekkliste ved fratredelse" slik at A. kunne sende alle papirene inn til HR og legge inn at hun sluttet. Avdøde fikk også tilbud om at A. kunne komme over og hente dokumentet. Avdøde fylte ut og signerte skjemaet 11.10.16. Skjemaet inneholdt ikke informasjon om fortsettelsesforsikring.

Arbeidsforholdet opphørte pr. maksdato for sykepenger 15.10.16, jf. brev 2.2.18. Hun trådte da ut av forsikringsordningen. Selskapet opplyste i brev 20.3.18 at arbeidsgiver hadde satt ut en del HR-relaterte oppgaver til A., herunder obligatorisk utsendelse av tilbud om fortsettelsesforsikring.

Hun døde 26.7.17, og klager meldte krav under gruppelivsforsikringen 7.9.17.

A. bekreftet i e-post til B. 19.12.17 at det opprettet en sjekkliste for avdøde ved hennes fratredelse:

(...) Jeg fikk følgende beskjed fra lønnsteamet i dag:

"Det viser seg at mine ansatte har logg på hvem de sender forsikrings papirer til. I følge vår sjekkliste ved sluttet for (avdøde) så har vi haket av for at tilbud om fortsettelsesforsikring er sendt til henne den 21.10.16 Jeg beklager at jeg ikke har vært klar om at denne dokumentasjonen har foreligget tidligere i prosessen. Jeg var ikke klar over at fortsettelsesforsikring var en del av sjekklisen for sluttet. Her viser det at filen er lagret den 9.11.16. (...) Selve sjekklisen ligger nå vedlagt, og vi kan med største sikkerhet si at tilbud om fortsettelse

forsikring ble sendt til (avdøde) sammen med Attesten den 21.10.16.
Faktum kvarstår at vi må sikre rutinene kring denne prosessen videre" (...)

Vedlagt e-posten var også kopi av dokumentet "Checklist leavers (...)" hvor punkt 7 "Send attest og forsikring pr. post (VSN)" er signert av KS at er utført 21.10.16.

I e-post til selskapet 20.12.17 skrev tidligere arbeidsgiver blant annet at

Avtalen mellom B. og A. er helt klar, der det heter at A. skal sende tilbud om fortsettelsesforsikring til ansatte som avslutter sitt arbeidsforhold. Imidlertid har det i A. vært skifte av både kundeansvarlig og teamleder, og disse to har ikke vært innsatt i detaljene rundt rutiner ved opphør av arbeidsforhold.

Videre at e-posten 19.12.17 redegjør for rutinene, og at filene viser at avdøde

fikk tilsendt tilbudet om fortsettelsesforsikring den 21.10.2016, og det fremkommer også hvilken av A. saksbehandlere som utførte denne arbeidsoperasjonen. (...) Vårt entydige svar på ditt spørsmål er altså at vi bekrefter at det ble sendt tilbud om fortsettelsesforsikring til (avdøde).

Vedlagt var også kopi av standardbrevet som sendes alle som slutter i B. Brevet har tittelen "Rett til å tegne individuell livsforsikring (Gruppelivsforsikring og/eller Uførekapital og/eller dekning for Annen sykdom) ved fratredelse fra stilling" og inneholder informasjon om retten til å tegne fortsettelsesforsikring. Kopi av brevet ble også oversendt selskapet av A. 13.2.18. I e-posten fremgår at dette "standardbrevet (...) ble vedlagt forsendelsen til (avdøde)."

Selskapet avslo kravet 21.12.17, under henvisning til at avdøde var trådt ut av avtalen 15.10.16 og ikke hadde tegnet fortsettelsesforsikring. Klager aksepterte ikke avgjørelsen 2.2.18. I brevet fremgår blant annet at avdøde hadde god økonomi.

Selskapet opprettholdt vurderingen 20.3.18. Ny klage ble sendt 3.4.18 og 13.6.18, men selskapet fastholdt avslaget 23.8.18. Vedlagt sistnevnte brev var en oversikt arbeidsgiver, via A., hadde laget ("Vår rutinebeskrivelse for fortsettelsesforsikring") datert 21.6.18, jf. e-post 21.8.18. I rutinebeskrivelsen fremgår blant annet at standardbrevet om fortsettelsesforsikring sendes ut til alle som fratrer fra bedriften, uansett årsak. Dokumentet viser at rutinen også er fulgt for fratredelser i tiden før og etter avdødes fratredelse.

I udatert brev fra klager fremgår at HR-leder hos arbeidsgiver har opplyst at "de normalt sett informerte om fortsettelsesforsikringer under sluttsamtalen", men at denne ikke ble gjennomført grunnet sykdommen.

Klager meldte saken til Finansklagenemnda 2.10.18.

I e-post fra tidligere arbeidsgiver til selskapet 5.12.18 er det opplyst at avdøde, etter å ha fått sin alvorlige sykdomsdiagnose, ikke "ønsket/orket (...) å ha noen kontakt med kollegaene. Hennes sjef var ved en anledning hjemme hos henne for å overrekke en blomsterhilsen, men fikk ikke treffe henne."

I brev 5.2.19 har klager kommentert informasjonen i e-post 10.10.16 om at avdøde hadde vært på reise til O. Reisen til O. skal ha vært for å gjennomføre en operasjon av en svulst i nakken, og at komplikasjonene "var store, både før og etter operasjon. (Avdøde) var nærmest i en komaliknende tilstand pga. ekstreme smerter og medisinerings på denne tiden".

Klager har i det vesentlige anført at selskapet ikke har varslet medlemmet om adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring på en forsvarlig måte, jf. fal. § 19-7. Selskapet, arbeidsgiver/forsikringstaker og A. blir å identifisere med hverandre, jf. bestemmelsen om passiv identifikasjon i fal. § 19-9. Forsikringstaker visste om avdødes alvorlige kreftsykdom og at hun med stor sannsynlighet ville dø i nærmeste fremtid. Det kan stilles spørsmål ved om hun var i stand til å ivareta egne interesser.

Dette må føre til at varslingsplikten skjerpes, jf. kravet om varsel på "forsvarlig måte" og den alminnelige lojalitetsplikten i kontraktsforhold.

Selskapet/forsikringstaker/A. burde forsikret seg om at avdøde hadde mottatt varselet, forstått det og gitt henne en anbefaling om at det ville lønne seg å tegne fortsettelsesforsikring, jf. høyesterettsdommer Skoghøys votum i Rt. 2005 s. 1112. Uttalelsen er helt i tråd med underretts- og nemndspraksis, eksempelvis TAUAG-2007-75600, TOSLO-2012-184345, LA-2013-6799 og FinKN-2017-515. Se også kommentarene til mindretallsvotumet gitt av adv. Terje Scavenius i en artikkel i Tidsskrift for erstatningsrett nr. 1-2, 2006 s. 100.

Varslingsplikten er ikke oppfylt ved at selskapet har fulgt A.s vanlige rutiner og muligens sendt et standardbrev. Det vil ikke fremstå som et forsvarlig varsel når årsaken til at den ansatte slutter i jobb er at vedkommende er alvorlig syk. Hun var for syk til sluttsamtale.

Det er vanskelig å se for seg at avdøde kan ha mottatt varselet om retten til fortsettelsesforsikring på en slik måte at hun fikk det med seg, i og med at hun ikke har reagert. Det er nærmest utenkelig at hun ikke ville videreført livsforsikringen i selskapet når hun visste hun kom til å dø snart, og hun under et år tidligere hadde gjort endringer i forsikringen nettopp med døden for øye; "dødsdisposisjonen" den 21.12.15. Dette var to måneder etter hun ble sykmeldt. Selskapet har bevisbyrden for at hun ikke ville tegnet fortsettelsesforsikring hvis hun hadde mottatt forsvarlig varsel om sin rett til å tegne forsikringen.

Klager har også stilt spørsmål ved om det i tilstrekkelig grad er dokumentert at det i det hele tatt ble sendt et tilbud om fortsettelsesforsikring, i og med at det ikke er fremlagt kopi av det aktuelle brevet, jf. FSN-6402.

Selskapet har i det vesentlige anført at varslingsplikten etter fal. § 19-7 er oppfylt.

Dokumentasjonen inneholder konkrete beskrivelser av rutinene, samt konkrete holdepunkter på at disse er fulgt opp, sml. nemndas uttalelse FSN-6402. Det er ikke konkrete holdepunkter for at det har vært svikt i rutinene og det må derfor legges til grunn at hun ble forsvarlig varslet og informert. Selskapet har ikke mottatt skjema med ønske om å tegne fortsettelsesforsikring utfylt i retur og det er dermed ikke opprettet tilbud eller trådt i kraft noen avtale mellom selskapet og avdøde.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om selskapet ved skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte har varslet medlemmet om adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring, jf. fal. § 19-7.

Etter fal. § 19-7 første ledd tredje punktum skal medlemmet "i skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte varsles om adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring". Ordlyden forutsetter at et skriftlig varsel i utgangspunktet vil være forsvarlig. Det er lagt til grunn i nemndspraksis at det også må stilles et forsvarlighetskrav til skriftlige varsel, som innebærer at det må være utformet slik at mottakeren oppfatter at det gir opplysninger om muligheten til å fortsette forsikringsdekningen på individuelt grunnlag, og uten å måtte gi nye helseopplysninger, jf. 2018-929.

I de tilfeller der selskapet ikke kan fremlegge kopi av brevet som er sendt ut til uttredende medlem, har nemnda vurdert om selskapet likevel har sannsynliggjort at slik melding er sendt ved å gjennomgå selskapets/forsikringstakerens rutiner for utsendelse, se bl.a. 2017-515 og FSN-6402.

Selskapet har i den foreliggende saken ikke fremlagt kopi av det faktiske brevet som ble sendt ut til avdøde, men det er fremlagt dokumentasjon som belyser rutinene ved fratredelse i det aktuelle foretaket. Dokumentet "Checklist leavers" illustrerer at rutinen var å sende et standardisert brev med informasjon om fortsettelsesforsikring per post. Sjekklisten for avdøde viser at dette ble gjort

21.10.16. Nemnda finner det sannsynliggjort at brev om retten til å tegne fortsettelsesforsikring ble sendt avdøde denne datoen.

Klager har anført at det foreligger en skjerpet varslingsplikt på bakgrunn av at forsikringstaker visste om avdødes alvorlige kreftsykdom, og at hun med stor sannsynlighet ville dø i nærmeste fremtid. Det anføres også at det kan stilles spørsmål ved om avdøde var i stand til å ivareta egne interesser. Dette understøttes ifølge klager av at avdøde ikke reagerte på varslet. Klager mener derfor at brevet ikke er tilstrekkelig for å oppfylle lovens krav om "forsvarlig" varsel.

Etter nemndas syn er det ikke noe rettslig grunnlag i dette tilfellet for å pålegge selskapet/forsikringstaker en aktivitetsplikt utover å sende skriftlig varsel i tråd med fal. § 19-7. Det bemerkes likevel at avdøde først døde 9 måneder etter at det skriftlige varselet ble sendt. Og videre at avdøde 10 dager før varselet ble sendt, fylte ut sjekklisten arbeidsgiver hadde sendt henne per e-post 10.10.16. Dette indikerer at avdøde hvert fall på dette tidspunktet hadde en viss fungeringsevne. Klager har i forbindelse med klagen til nemnda oversendt avdødes journaler. Journalene belyser hvor syk avdøde var, men nemnda finner ikke at det er sannsynliggjort en såpass nedsatt fungeringsevne at hun ikke hadde evner til å ta stilling til tilbudet om fortsettelsesforsikring.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).